

SARIEV CONTEMPORARY

SARIEV Contemporary, Пловдив
представя:

Правдолюб Иванов
На грешната страна
самостоятелна изложба

11 ноември 2016 - 6 януари 2017

Откриване: 10 ноември, 18:30 ч. в присъствието на художника

Надявам се никой не споделя простодушното: „Хората са еднакви навсякъде.“

Както нашите сковаващи страхове и кошмари, така и нашите надежди, в комбинация със спасяващите ни от полудяване мечти са различни. Оцветени са от детските ни спомени и носят мириxa на обиталищата, в които ни се е паднало да се родим и израснем. Те имат свой паспорт и своя националност. Носят конкретната политическа география и непосилната тежест на историята.

Например никак не е трудно да видим, че тъмните кошмари на западния свят залитат винаги към перверзно-сладката традиция на Бош, прекарана в наши дни например през пост-призмата на Жан-Пиер Жьоне. Респективно, западните мечти винаги носят карамелено-наивния Амели Пуленовски сантиментализъм.

И попремествайки се малко на Изток ще прочетем Георги Марков: „Най-хубавото, което България е притежавала през последните двеста години, са били надеждите. За контраст бих посочил Русия. Струва ми се, че цялата трагедия на руския национален дух се състои в неговата вродена безнадеждност.“

На Изток и страховете и надеждите са различни. И ако Русия е ултимативният Изток, то там по средата има нещо много различно. То е нещо като пихтиестото туловище на Европа, където липсва както спектакуларният западен апокалипсис (където винаги има „утре“), така и отчаяната руска безнадеждност, (за която „утре“ никога не съществува). Желираната зона на безвремето, където най-големият проблем е този за самоопределеността, а най-характерните особености са пасивността и безкрайното изчакване.

Зона, чийто параметри отлично познава Правдолюб Иванов, на чиято изложба в SARIEV Contemporary е посветен този текст. Всъщност ако цялата проблематика на изложбата му беше позиционирана само по оста Изток-Запад, нещата щяха да бъдат къде, къде по-ясни и лесни. Не по-малко важен за Правдолюб Иванов е един друг основен аспект – а именно, че стереотипът Изток-Запад вече не обяснява напълно и съвсем не изчерпва днешния свят. За всички ни е ясно, че нито западът, нито изтокът са онези, предишните. Нови и объркващи сложности, конфузии и взаимоотношения тресат нашето „днес“ и те отдавна вече не се обясняват със старите схеми в политическата география.

Изложбата носи заглавието *На грешната страна*. Авторът задава един казус, който е колкото характерен за екзистенциализма на зрелостта, толкова и за изгубеното, уплашено дете, питащо се: „Дали съм на правилния бряг?“

На входа на галерията с усилие разчитаме неонов надпис *On the Wrong Side (На грешната страна)* изписан обратно, така че да виждаме задната страна на буквите, а светлината на неона огрява единствено стената, на която той е окачен. Произведението носи заглавието: *Tu si...* Правдолюб Иванов споделя: „Все повече осъзнавам, че мислейки за социални, политически и глобални проблеми, конфликти и опасности, всъщност премислям собствените си страхове. Тази изложба не е съставена от елементи, изграждащи еднозначна и компактна тема, а по-скоро съдържа фрагменти, които са плод на моите лични безпокойства и надежди. Затова исках да създам някакъв дискомфорт в пространството на изложбата и нейното разглеждане.“

Това наистина е така, защото в центъра на изложбеното пространство е поставен един огромен обект. *Стълбата* е перфектната метафора на това което клиширано наричаме социално-

SARIEV CONTEMPORARY

политически живот. Тази работа изглежда лесна за разчитане, но всъщност не съвсем. До кое ниво ще се изкачиш, зависи от това кой път ще избереш да поемеш. Но пък дали е толкова просто? Дали всъщност конструкцията на стълбата не предполага изначално твоята йерархична позиция? И все пак, зрителят има избор, поне в интерпретацията.

Травматичните спомени рефлексират в един диапроектор-свредел, който брутално е пробил стената на галерията. Функцията на този диапроектор марка „Пионер“, може да бъде разпозната от поколенията прекарвали детството си през 70-те и 80-те и то в Източна Европа. Тогава чрез тези апаратчета се прожектираха детски приказки, но и учебни и пропагандни филми. Идеята на работата *Детство* разбира се е кодирана в превръщането на тази „игралка“ в мощна бормашина, събаряща дебели стени и рушаща системи. Машината обаче е забита твърде високо в стената и е невъзможно нейният кабел да достигне електрическата мрежа... Спомен формирал едно поколение и стимулирал неговите надежди. Спомен, напълно нефункционален днес и напълно неразбираем за следващите поколения.

Дали пък не е въпрос на гледна точка и перспектива? Дали това, което ни се струва неоспоримо днес, няма да бъде пренебрежимо маловажно утре? Или пък обратното? Кой е великанът и кой джуджето? Такива въпроси присъстват в рисунката „*Истини*“, на която виждаме един голям и един малък черен квадрат. Като че ли от една страна тази рисунка иронично напомня модернистките / супрематичните доктрини на ранния, революционен 20-ти век. От друга страна тя би могла и да коментира официалната доктрина на зрелия социализъм за „Голямата правда и малката правда“.

И като че ли подобно на фанатизиран защитник на такава абсурдна теза (или на съвсем други, по-абсурдни) се появява озверелият образ в рисунката *След Дюпер (After Durer)*. Смисълът на това изображение е дори още по-абстрактен и от минималистичната абстракция на двата черни квадрата в *Истини*, но в същото време е нещо като икона на сляпата жестокост и нейното безсмислие.

Но „*На грешната страна*“ не е изложба, която картографира единствено и само безусловни страхове. Проектът напомня и усещането ни когато след сънуван кошмар го споделяме с усмивка, породена от факта, че това е било само един лош сън.

Усмихни се и ти. Наведи се ниско и погледни какво има под работната маса в галерията. Там е видеото *Природен страх*. Да, страховете ни съпътстват ежедневно, но ние не бихме живели и ден без жизнеутвърждаващата надежда. А тя е красиво зелена като избуяла влажна трева, заключила в себе си емоцията на лекия, галещ ветреца в това видео.

И тук, подобно на *Стълбата*, Правдолюб Иванов ти дава право на избор – да поставиш слушалките на ушите си и да чуеш звука на филма или пък да не го правиш ако не искаш.

Е, все пак помисли. Той неслучайно е оставил слушалките там. Сложи ги и чуи...

Борис Костадинов